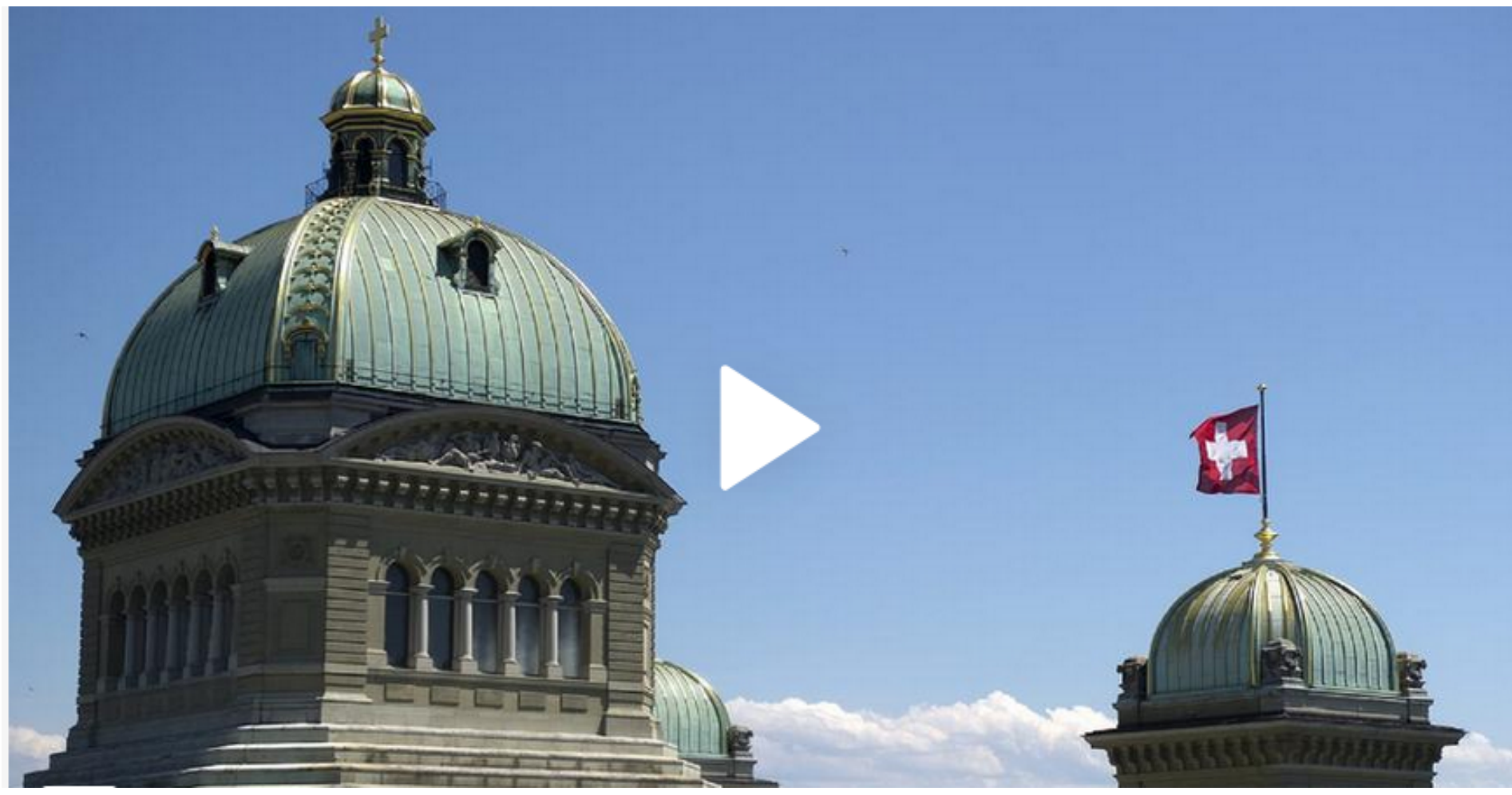

Historiani zviceran: “Më 1994 qeveria pati disa momente tensioni të madh”

January 2, 2025

VOAL- Deri para pak ditësh ishin sekrete, tani janë publike. Këto janë dokumentet e Këshillit Federal të vitit 1994. Në fund të periudhës 30-vjeçare të konfidencialitetit, Qendra Zvicerane e Kërkimit të Dokumenteve Diplomatike (Dodis) publikon një përzgjedhje të tyre, e cila mund të konsultohet në faqen e internetit www.dodis.ch. Dokumentet janë veçanërisht interesante, nga këndvështrimi i sotëm, për shkak të dy analogjive me kohën aktuale: politika e jashtme dhe evropiane kërkonte një rrugëdalje nga një situatë e vështirë dhe Këshillit Federal iu desh të përballej me disa disfatë të bujshme në votime.

Prandaj, sfidat aktuale të qeverisë gjejnë një paralele me ato të vitit 1994. RSI foli për këtë me historianin Sacha Zala, drejtor i qendrës kërkimore.

“Në të vërtetë, për një historian si unë që ka ndjekur procesverbalet e Këshillit Federal për dhjetëra e dhjetëra vjet (prandaj kush di pak për dinamikën e kësaj konference), duke lexuar këto procesverbale m’u duk se kapja disa momente tensioni të madh, me pak harmoni – madje deri në atë pikë sa në pranverë këshilltari federal Adolf Ogi u kërkoi zyrtarisht kolegëve të tij të jepnin dorëheqje: një dorëheqje pikërisht për të diskutuar mekanikën dhe mënyrën se si duhet të punojnë anëtarët e Këshillit Federal”, thotë Sacha Zala.

Por cilat janë pikat e fërkimit? A ndihet ende përplasja e ashpër mes Flavio Cotti dhe Arnorld Koller, nga viti i kaluar, për marrjen e drejtimit të Departamentit të Punëve të Jashtme?

“Ka ndoshta dy elementë që janë pak përçarës ose ndoshta tre. Njëra me siguri ishte ndoshta presidenca e Otto Stich, i cili në të njëjtën kohë ishte edhe Ministër i Financave në një periudhë kursimesh. Praktikisht nuk shohim një vendim të vetëm të Këshillit Federal në të cilin Ministri i Financave (i cili ishte edhe President i Konfederatës) të mos ketë bërë ndërhyrje të forta pikërisht për të kursyer para. Atëherë, me siguri, ka pasur ende pakënaqësi të hapura për çështjen e drejtimit të Ministrisë së Jashtme dhe prandaj ka pasur edhe një moment të caktuar ndarjeje. Atëherë nuk duhet harruar se çështja evropiane ishte një nga ato çështje (ndoshta është dukshëm edhe sot) që prek të gjitha departamentet. Çdo departament ka interesat e veta, të cilat janë të ndryshme. Ka pak tendencë, që çdo këshilltar federal përpiqet t’i shërbejë interesave të dikasterit të tij (dhe prandaj ka momente të shkëputjes)”.

Në vitin 1994, këshilltari federal Flavio Cotti u dha mundësinë e aksesimit të karrierës së ambasadorit tek “quereinsteiger”, njerëzve që nuk kishin një karrierë diplomatike. Një lëvizje që nuk i ka gëzuar të gjithë, siç shkruanin gazetatat në atë kohë. Por si u prit kjo zgjedhje brenda qeverisë?

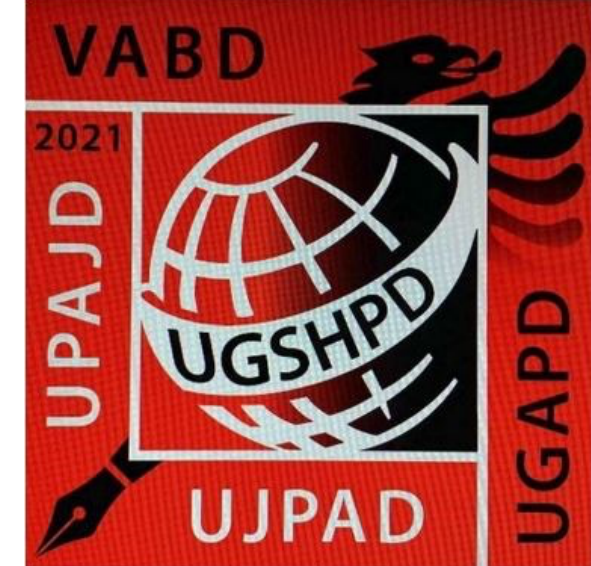
“Kjo sigurisht krijoi gjithashtu ndjenja pakënaqësie te njerëzit që kishin pasur një karrierë normale diplomatike, por gjithashtu krijoi keqkuptim brenda Këshillit Federal. Në të vërtetë, në vjeshtë, kur Cotti erdhi me nominimin e tretë të një personi pa karrierë diplomatike dhe që duhet të merrte titullin ambasador (në këtë rast ambasadore, ishte presidentja e Këshillit Kombëtar Gret Haller), reagoi Këshilli Federal mjaft ashpër dhe nga fundi i seancës (pavarësisht se Këshilli Federal me dhëmbë të shtrënguar duhej të pranonte propozimet që vinin nga Cotti), pati një qortim mjaft të fortë nga Presidenti i Konfederatës. Mund të themi se viti 1994 ishte një vit krize. Tashmë për shkak të dinamikës së brendshme të Këshillit Federal, së cilës iu shtua një krizë e vërtetë besimi, siç tha vetë Këshilli Federal, pasi votimet e rëndësishme, që u bënë në vitin 1994, u refuzuan nga populli. Kështu që Këshilli Federal e gjeti veten në njëfarë kuptimi të privuar nga besimi i popullit dhe i kantoneve”. RSI

twitter

facebook

linkedin

Fjalë kyçe: Adolf Ogi, Arnorld Koller, Flavio Cotti, Sacha Zala

RRETH NESH

Botues: **Elida Buçpapaj**
dhe **Skënder Buçpapaj**

Moto: Mbroje të vërtetën - Defend the Truth

NEWS LETTER

Email

[Subscribe](#)

SOCIAL

VOAL
10,138 followers

[Follow Page](#) [Share](#)